Bilgi ve Destek Gereksinimleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bilgi ve Destek Gereksinimleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17644

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bilgi ve Destek Gereksinimleri Ölçe?i, ilk olarak ?ngilizce konu?ulan popülasyonlarda geli?tirilmi? olan ve daha sonra Türkçe'ye uyarlanan (adaptasyon) psikometrik bir araçt?r. Ölçek, özellikle birinci derece yak?nlar?nda **meme kanseri** tan?s? konmu? olan kad?nlar?n, hastal?k, tedavi süreçleri ve psikososyal ba?a ç?kma stratejileri hakk?nda duyduklar? bilgi ve destek eksikliklerini veya gereksinimlerini belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Bu araç, klinisyenlere ve sa?l?k hizmeti sa?lay?c?lar?na, risk alt?ndaki bireylere yönelik **hedef odakl? müdahale programlar?** geli?tirmede kritik veriler sunmaktad?r.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, 2008 y?l?nda S. Zoruko? taraf?ndan Dokuz Eylül Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü'nde yürütülen bir yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürü ve sa?l?k sistemi ba?lam?nda geçerli?ini ve güvenirli?ini test etmeyi amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Bilgi gereksinimi, destek gereksinimi, meme kanseri, birinci derece yak?nlar, psikososyal destek, uyarlama, onkoloji.

Yazarlar

Adaptasyon Yazar?: Zoruko?, S. (2008).

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, birinci derece akrabalar?nda **meme kanseri** öyküsü bulunan ve dolay?s?yla yüksek risk grubunda yer alan kad?nlar?n, hastal?kla ilgili spesifik bilgi ve duygusal/sosyal destek ihtiyaçlar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmektir.

Ölçek, sa?l?k profesyonellerinin bu bireylerin alg?lanan bilgi bo?luklar?n? ve destek mekanizmalar?ndaki yetersizlikleri tespit etmelerine yard?mc? olur. Bu sayede, kanser riski ve genetik yatk?nl?k konusunda bilgilendirme, erken te?his yöntemleri ve psikolojik dan??manl?k hizmetlerinin planlanmas? için bilimsel bir temel olu?turulur.

Yap?

Bilgi ve Destek Gereksinimleri Ölçe?i, genellikle iki ana psikolojik yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r: **Bilgi Gereksinimleri** ve **Destek Gereksinimleri**.

Bilgi Gereksinimleri: Bireyin hastal???n do?as?, risk faktörleri, genetik geçi?, korunma yollar?,

ARABPSYCHOLOGY.COM

tarama testleri ve tedavi seçenekleri hakk?ndaki mevcut bilgi düzeyi ile arzu etti?i bilgi düzeyi aras?ndaki fark? kapsar.

Destek Gereksinimleri: Bireyin duygusal (anksiyete, korku yönetimi), sosyal (aile ve arkada? deste?i) ve pratik (sa?l?k sistemi navigasyonu) alanlarda ihtiyaç duydu?u yard?m ve güvence seviyesini de?erlendirir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas?nda (Zoruko?, 2008), geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Ancak, kaynak metinde spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi?tir. Bir psikometrik arac?n uyarlanmas? sürecinde genellikle **içerik geçerli?i** (uzman görü?leri ile), **yap? geçerli?i** (Faktör Analizi ile) ve **ölçüt ba??ml? geçerlik** (ilgili di?er ölçeklerle korelasyon) yöntemleri kullan?l?r.

Detayl? geçerlik analizleri ve elde edilen istatistiksel sonuçlar, Zoruko?'un yüksek lisans tezinde kapsaml? bir ?ekilde sunulmu?tur. Kullan?c?lar?n bu bilgilere eri?mek için tezin orijinal metnine ba?vurmalar? önerilir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde güvenirli?e ili?kin say?sal bir de?er sunulmam??t?r. Tipik bir ölçek uyarlama çal??mas?nda, güvenirli?in belirlenmesi amac?yla **iç tutarl?l?k katsay?s?** (genellikle Cronbach Alfa) ve/veya **test-tekrar test güvenirli?i** yöntemleri uygulan?r.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçek maddelerinin tutarl?l???n? ve kararl?l???n? gösteren güvenirlik analizlerinin yap?ld??? kabul edilmektedir. Ölçe?in güvenirlik katsay?lar? ve ilgili istatistikler, 2008 tarihli yüksek lisans tezinde yer almaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe örneklemde korunup korunmad???n? incelemek amac?yla Zoruko? (2008) taraf?ndan **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** veya **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler, ölçe?in Bilgi ve Destek Gereksinimleri gibi temel boyutlar?n?n Türk popülasyonunda da geçerli bir ?ekilde ayr??t???n? göstermeyi amaçlar. Spesifik faktör yükleri veya model uyum indeksleri tezin ana metninde bulunmaktad?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama ve öz bildirim ölçe?i

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Kaynak metinde derecelendirme bilgisi verilmemi?tir, ancak genellikle Likert tipi veya evet/hay?r format?nda maddeler içerir.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dil (?ngilizce oldu?u varsay?lmaktad?r)

Popülasyon Grubu: Klinik ve Sa?l?kl? Popülasyon (Yüksek risk grubuna odaklanm??t?r)

Ya? Grubu: Yeti?kin kad?nlar

Popülasyon Detaylar?: Birinci derece yak?nlar?nda (anne, k?z karde?, teyze vb.) **meme kanseri** öyküsü bulunan kad?nlar.

Test Metodolojisi: Psikometrik uyarlama çal??mas?.

Anahtar Kelimeler

Kanser riski, sa?l?k e?itimi, psikososyal müdahale, tarama, yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, bilgi eksikli?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilinmiyor

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Veri, 2008 tarihli Dokuz Eylül Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi ile ili?kilidir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal versiyonunun kullan?m izinleri ve ücret bilgisi hakk?nda kaynak metinde bilgi bulunmamaktad?r. Türkçe uyarlama çal??mas? **2008** y?l?nda tamamlanm??t?r. Akademik amaçl? kullan?mlar için, tezin yazar? S. Zoruko?'tan ve Dokuz Eylül Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü'nden resmi izin al?nmas? gerekebilir.

Kaynaklar

Zoruko?, S. (2008). *Birinci derece yak?nlar?nda meme kanseri olan kad?nlar için Bilgi ve Destek Gereksinimleri Ölçe?i'nin Türkçe'ye uyarlanmas?* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: bilgi-ve-destek-gereksinimleri-olcegithe-information-and-support-needs-questionnaire-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tez Merkezi Ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Bilgi ve Destek Gereksinimleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM